

MAGYARORSZÁGI HIREK

A KANADAI MAGYAR UJSÁG
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI

BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CIME: HEGEDŰS SÁNDOR UCCA 18. IV. 2.

KEDVES MISTER...

Kanada korlátozta a bevándorlást, viszont kivándorlók mindig akadnak, különösen pedig most, amikor olyan rosszak a megélhetési viszonyok, tehát a kivándorlók számára olyan terénmot kell keresni, ahol elhelyezkedhetnek. A hatósági emberek török és már rajta a fejüket, hogy miután Észak-Amerikai Egyesült Államok már becsukták kapuikat, Kanada pedig most látott hozzá az elzárkózás politikájának kiépítéséhez, tehát másfelé kellene nézni. Elsősorban Délamerikára gondoltak. Délamerikában körülbelül ugyanannyi magyar van mint Kanadában. Viszont az nem angol dominium, a közbiztonsági és berendezési viszonyok nem olyan mintaszerűek, mint pl. Kanadában. Ha nincs jobb, kénytelenek a rosszal is beérni a nincstelen magyarok. Délamerikában elsősorban Brazília és Argentína jöhetnek figyelembe.

Argentína még jobban megfelel a magyar természetnek. Mint Brazília. Legnagyobb része nem esik már annyira a meleg égő alá és így az ottani letelepedési lehetőségeket mérlegelni lehet. Települési akciókat a magyar kivándorlási törvény értelmében nem nagyon lehet csinálni, mégis több hajózársaság adott be már ajánlatot a magyar kormányának. Az argentinai magyar konzul most járt itt, mozgófényképekben mutatta be az ottani életet és tartott előadást az ottani viszonyokról valamint a délamerikai magyarság helyzetéről és elhelyezkedési lehetőségeiről.

Amíg Kanadában minden dolgos kéz végeredményképpen talál munkát, addig Délamerikában sokkal jobban kell vigyázni. Ezért merült fel annak a gondolata, hogy a magyar hatóságok segítségével két nagy délamerikai államban munkaközvetítő intézeteket állítanak fel. A gondolat nagyon szép és feltétlenül praktikus. Brazíliában és Argentínában működő munkaközvetítő hivatalok értesítenének bennünket, hogy különösen milyen munkát keresnek. Itthon azután csak azok számára állítanak ki utlevelet, akikről feltételezhető, hogy mesterségük révén ilyen módon munkához juthatnak. Természetesen ez csak kísérlet, de mindenesetre új fordulatot jelent a magyar kivándorlás történetében.

Kedves Mister, körülbelül ez az, amit elmondhatunk mindarról, ami a kanadai bevándorlás korlátozása következtében Magyarországon terveznek. Mindenki azt hiszi, hogy Kanadában méltányolni fogják a magyar földművesek eddigi munkáinak eredményét és a most bevezetett korlátozásokat nem sokáig fogják hagyni érvényben, de azért számolni kell minden eshetőséggel. Délamerikai kivándorlásnak állítólag van egy másik előnye is és pedig az, hogy nem csupán földmunkásokat tudnak Brazíliában és Argentínában használni, hanem ipari munkásokat sőt a szellemi munkások is találnak maguknak területet a boldogulásra.

Ha ez igaz, úgy valóban ilyenfajta megoldásra volt szükség, mert a mezőgazdasági munkás valahogyan itthon is tud elhelyezkedést találni, de az ipari és kereskedelmi pályákon szinte már lehetetlen a boldogulás. Kedves Mister mindez csak kísérlet, és a közeljövő fogja megmutatni, hogy Kanada marad-e továbbra is a magyar kivándorlók álma, vagy pedig Észak világa helyett a forró égő felé fognak szállni a magyar sóhajtsók.

PAIZS ÖDÖN.

Megterem a rizs is az Alföldön

Köztudomásúan a háboru előtt, sőt a világháboru alatt is életerős rizsültetvényeink voltak különösen Bácska déli részén. Ekkor kitűnt már, hogy a magyar klíma alkalmas a rizs termesztésére.

Két szemponttól függ azonban az eredmény. Mindenekelőtt sok víz kell a rizs termesztéséhez, hogy legalább 20 cm. magasságban vízzel el lehessen árasztani a veteményt, de az aratáshoz a vizet le is lehessen vezetni a földekről. Másodszor pedig csak olyan földterület alkalmas a rizs termesztésére, amely nem szívja magába tulságos mennyiséggel a rávezetett víznyomást, hanem amelyen megáll a víz. S itt kiderült a kísérletek során, hogy a rizstermesztésre legalkalmasabb föld a szikes talaj, tehát az, amelyet ma legelőre sem lehet felhasználni.

A békéscsabai kísérleti gazdaságban a rizs szeptember közepétől október elejéig ért be és az aratást megelőző 2-3 héttel lecsapolták a vizet. A cséplés úgy történt nagyjában, mint a búzáé, az eredmény várakozáson felüli volt.

A csabai rizs most került forgalomba. Szépek, teltek, üveg-

szerűek a szemek. Mintha valószínűleg gyöngyszemek lennének. Szakemberek szerint minőségére talán felülmúlják a Patna vagy Karolina, tehát legfinomabb külföldi rizst is. És amellett kilogramonként nem kerül többé a magyar rizs 1 pengő 20 fillérről, tehát 50 százalékkal olcsóbb a külföldi rizs áránál.

Igy látják az intéző körök az érdekes állami kísérlet első évének a mérlegét. A második évre már sokkal általánosabb az érdeklődés. Andrásyék újabb területeket akarnak bevetni, Eszterházy Pál herceg uradalma is 200 holdon fog kísérletezni, Debrecen városa a Hortobágyon vet 18 holdat rizsszel be, Wenckheim gróf pedig két uradalmában is foglalkozik majd rizstermesztéssel. Közel 300 hold terület bevetésére számítanak.

Mindenütt szikes, eddig ki nem használt talajokat jelölnek ki a rizstermesztésre és ez különösen értékes teszi ezt a kísérletet, mert szélesebb perspektívára nyújt reményt. Ma 1.1 millió hold szikes föld van az országban, amelynek megjavítására folyik az akció.

Hétről-hétre

Nemcsak a kalendáriumban, a valóságban is megérkezett a tavasz, a hosszú keserves tél után ragyogó virágvasárnap köszöntött ránk. A méteres hó szinte percéről perce esett össze a réteken, és ha rügyet még nem is látni, a tavaszi nap azokat is hamarosan elő fogja csalni. Azért ilyen késő tavaszra nem igen emlékezünk, amikor március legutoljára még hófoltok tartják az őszi vetést és hatalmas jégtáblák usznak le a Dunán.

Bizony fenyegető volt az árvízveszedelem, Visegrádnál, Nagymarosnál ki is öntött a Duna, de mert a jégtörőket felrobották, hamarosan minden rendbejött. A gátakon azért még tovább dolgoznak a munkások, mert most csak az alföldön állott be a tavasz. Még egy pár hétig eltart, amíg a havas hegyek ben is megkezdődik az olvadás, és akkor bizony újabb árvízveszedelemmel leszünk kénytelenek szembenézni.

A gazdák szívszorogva nézik mi történt a hosszú, szinte szibériai télen az őszi vetéssel, szőlővel, gyümölcsfákkal. Amit eddig tapasztaltak, megnyugtatót, annak ellenére, hogy árpában, zabban ötven százalékos fagykárokat is tapasztalnak. De ez is jobb, mint amitől félték, hogy minden elfagyott. Most már csak azt kívánják, hogy szép hosszú tavasz legyen, hogy behozhassák, amit elmulasztottak, idejére elkészüljenek minden munkával, nem baj, ha később is lesz aratás, ha Péter Pál kor nem is indulhat meg még a munka.

Husvét hetében teljes a csend a politikában. A miniszterelnök, a miniszterek nagyrésze elutaztak a fővárosból, szünetel a képviselőház. Majd csak az ünnepek után lesz nagyobb élénkség a politikai életben, akkor töltik be a kereskedelmi tárcát, mert Herman Miksa miniszter szabadságáról már nem is tér vissza hivatalába és akkor tárgyalja a képviselőház Wekerle Sándor első költségvetését, amitől az ország, a gazdasági élet vezetői olyan nagyon sokat várnak.

Szobrot állítanak a magyar fővárosban Rákosi Jenőnek. A szobor ötletét Rothermere lord vetette fel és a szobor céljára felajánlott százezer pengőt.

Miután azonban a nemzet úgy érzi, hogy neki kellene Rákosi Jenő szobrát felállítani, a kérdést úgy oldották meg, hogy jelképes gyűjtést indítanak. Így ha csak fillérekkel is, de az egész magyarság hozzájárul Rákosi szobrához, amelyet Klsfaludy Strobl Zsigmond kiváló magyar szobrászművész fog megmíntázni.

Meghalt az 1848-as magyar vértanu miniszterelnöknek Batthányi Lajosnak leánya, Batthány Ilona. Közel kilencven éves volt a nagyszony, akinek hosszú életét sok baj keserítette el. Óriási vagyonát most jótékony célra hagyta. A muzeumok felbecsülhetetlen értékű műtárgykat és Batthány meg Széchenyi István relikviákat kapnak. A nagyobb birtokokat árvaházaknak, az evangélikus egyháznak, jótékony intézményeknek adományozta és személyzetének minden egyes tagja három-négy hold földet kap a jótékony matrona vagyonából.

Hazaérkezett Európa legszebb leánya, Simon Böske. Óriási tömeg várta megérkezésekor a budapesti pályaudvaron. Az ünnepi sorfala között vonult a Gel lért szállóba, ahol a főváros vendége volt, és ahol megjelent, mindenhol lelkesen megéljenzették s ünnepelték. A hetekig tartó ünneplés azonban nagyon elfárasztotta Simon Böskét, aki haza is ment Keszthelyre pihenni, előkészülni a végső küzdelemre, amikor a világ legszebb leányának címéért fog megküzdeni a texasi Galvestonban.

A község bikája megölte a gulyást. Katymár község eladta a bikáját, amelyeket a gulyásnak kellett volna elszállítani. A bikák nagyon vadak voltak és a kisbíró váltig figyelmeztette is a gulyást, hogy vigyázzon, ne ingerelje tovább az állatokat. A gulyás nem hallgatott rá és az egyik megvadult bika tényleg agyon is taposta. Özvegye kárterítésért perelte a községet, de mert mindenki hallotta a kisbírótól szavát, amelyet a gulyás nem akart figyelembe venni, a bíróság elutasította az asszonyt.

Megindult a jégzajlás a kisebbségi kérdésben. A Manukormány új törvényjavaslatot dolgozott ki a közigazgatási nyelvhasználatra vonatkozólag. Eszerint a törvényjavaslat szerint a falusi tanácsokban a tanácskozások hivatalos nyelve, az illető falvak néptöbbségi nyelve, de a kisebbségi tagoknak is meg van a joguk anyanyelvüket használni. A városi tanácsokban a hivatalos nyelv az államnyelv, de minden tanácsot vezetőnek joga van a maga anyanyelvét használni. A jegyzőkönyvek ugyancsak a falusi, mint a városi tanácsokban románul vezetendők, de ezzel párhuzamosan azon népes nyelvén is, amely legalább ötödreszt képezi a lakosságnak. A megyei tanácsokban hasonló a helyzet, itt is joga van minden tanácsot vezetőnek, akár az államnyelvén, akár saját nemzeti nyelvén felszólalni. A hivatalok kötelesek a népkisebbség nyelvén előadott panaszokat meghallgatni és orvosolni.

ENGEDJE MEG, HOGY A MI BANKUNK SEGITSÉN MAGÁN

A Canadian Bank of Commerce Önnel segíteni akar, hogy Kanadában meggazdagodjék. Önnel mindenkor jó tanácsot fog adni. Ha van Önnel megtakarított pénze vigye azt a Canadian Bank of Commerce-hez, amely nemcsak hogy a pénzt biztosan megőrzi, hanem ezenfelül még kamatot is fizet és ha a pénzre szüksége van, úgy Ön azt részben vagy egészben bármikor kiveheti a bankból.

Ha pedig pénzt óhajt küldeni a Canadian Bank of Commerce intézi el.

GYORSAN — BIZTOSAN ÉS OLCSON

A bank az Ön pénzét át fogja utalni egy hazai nagy bankhoz. A pénz kívánsága szerint átutalható:

Postán — gyorsan
Szikratávíron — gyorsabban
Kábelén — leggyorsabban.
A nyugtát a címzettől a bank beszerzi és azt Ön a Canadian Bank of Commerce bármelyik fiókintézeténél átveheti.

THE CANADIAN BANK OF COMMERCE

Capital Paid Up . . . 24,823,400
Reserve Fund . . . 24,823,400

Telepítési,
bevándorlási engedélyek.

Hajójegyek
Pénz küldés

"PANNONIA" WESTERN CANADA COLONIZATION SOCIETY

Főiroda: WINNIPEG, Man. 296; Main St.

BEVÁNDORLÁSI ENGEDÉLYEK — HAJÓJEGY, PÉNZKÜLDÉS

Miután a bevándorlási rendelkezések megváltoztak ajánlatos felvilágosításért azonnal irodánkhoz fordulni. Előre kifizetett hajójegyek és óhazai utak előkészítése. — Pénzküldés amerikai dollárokból vagy óhazai pénzben. GYORS, BIZTOS, JUTÁNYOS. — Postán vagy távirattal. A címzett sajátkezűleg aláírt nyugtáját küldjük vissza feladónak.

TELEPÜLÉS ÉS FARMOK ELADÁSA

JÓ ÉPÜLETEKKEL RENDELKEZŐ FARMOK NAGYOBB RÉSZBEN MŰVELÉS ALATT, KÉSZ SZANTÁSSAL 100 DOLLÁR ELŐLEGTŐL FELFELÉ TELEPÜNKÖN MEGSZEREZHETŐK. — TAVASSZAL VETŐMAG KÖLCSÖN. — ELSŐ KÉT ÉVBEN EGYHARMAD — KÉSŐBB FELTÉRMESELTÉS.